

Administracja publiczna

Europeizacja zarządzania publicznego. Administracja krajowa w Unii Europejskiej

Dr hab. Ryszard Szarfenberg

Instytut Polityki Społecznej

rszarf.ips.uw.edu.pl/apub

Rok akademicki 2018/2019

Podróż kontynuujemy przez współdziałanie

1. Administracja multientryczna. Poziomy zarządzania publicznego

2. Polityka publiczna i rola administracji w jej tworzeniu

I. Tworzenie polityki publicznej

3. Zarządzanie publiczne przez władztwo. Administracja władcza i jej przeobrażenia

4. Prawo do dobrej administracji - narzędzie ochrony jednostki przed nadużyciem władztwa

II. Regulowanie przez zakazy i nakazy

5. Administracja dobrobytu. Ewolucja zakresu i form wykonywania funkcji świadczących

6. Mechanizmy rynkowe jako główna metoda zapewnienia usług publicznych

III. Zapewnianie usług publicznych

7. Zarządzanie przez rezultaty. Administracja zorientowana na wyniki

8. Zarządzanie zasobami ludzkimi w administracji publicznej

9. Rewolucja technologiczna w zarządzaniu publicznym. E-administracja

10. Nowa formuła kontroli w administracji. Od klasycznej kontroli do audytu i zarządzania jakością

IV. Zdolność do działania i sprawność

11. Europeizacja zarządzania publicznego. Administracja krajowa w Unii Europejskiej

12. Administracja współpracująca. Zarządzanie publiczne jako kooperacja

13. Administracja i obywatele. W stronę partnerstwa

V. Współdziałanie

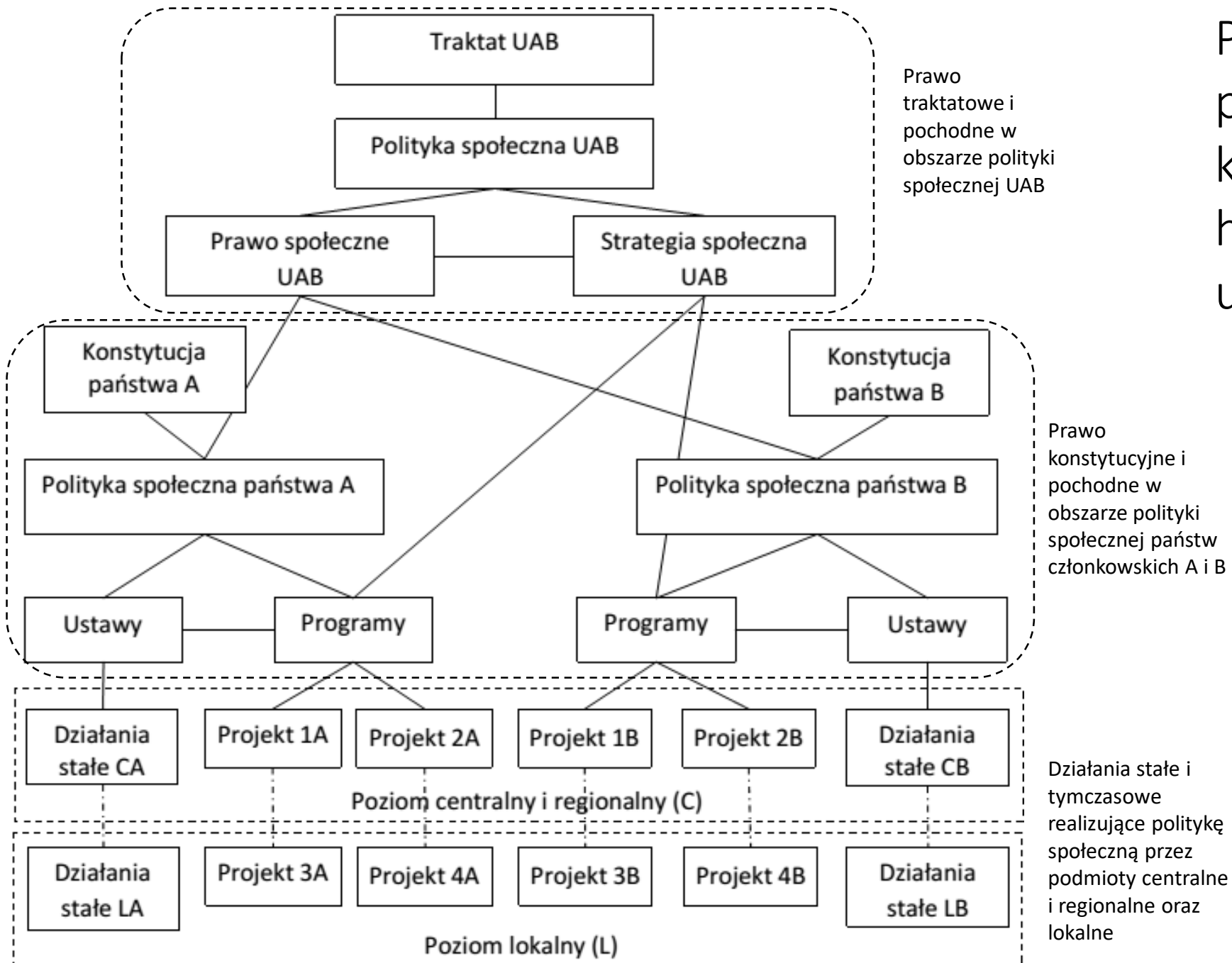
Administracja jako partner, koordynator, mediator. Zarządzanie publiczne w europejskiej sieci administracyjnej

- **Europeizacja** administracji publicznej
- Mechanizmy i efekty europeizacji
- Udział administracji krajowej w **kreowaniu polityki europejskiej**
- **Koordynacja działań administracji krajowej** w warunkach członkostwa w UE

Pytania sprawdzające

1. Na czym polega **europelizacja administracji publicznej**? Czy proces ten zachodzi tylko w państwach, które już przystąpiły do UE?
2. W jaki sposób **UE wpływa na państwa członkowskie**? Czy osiągnięty efekt europeizacji jest jednolity we wszystkich krajach?
3. Jakie **obowiązki związane z członkostwem** nakłada UE na administrację krajową? Czy zmusza to administrację państwa członkowskiego do reform?
4. Co zmienia się w administracji państwa po przystąpieniu do Unii Europejskiej?
5. Jaką rolę odgrywa administracja państw członkowskich w **procesie decyzyjnym UE**?
6. Jakie są **warunki skutecznego prowadzenia polityki europejskiej**?
7. Jak wygląda **koordynacja polskiego stanowiska w systemie decyzyjnym UE**? Jakie są problemy z nią związane?

Polityka społeczna na poziomie unijnym i krajowym – hipotetyczny przykład unii dwóch państw A i B

Unia Europejska
28-1 Brexit

Strefa Euro

Europejski Obszar
Gospodarczy

Europejski Obszar
Wolnego Handlu

Unia celna

Strefa Schengen

European Union

28-nation single market of free trade and shared regulation; includes "free movement" of goods, services, capital and people

Euro Zone

19 countries using the euro currency

European Economic Area

provides access to single market in exchange for payments; has "emergency brake" on free movement of people

European Free Trade Association

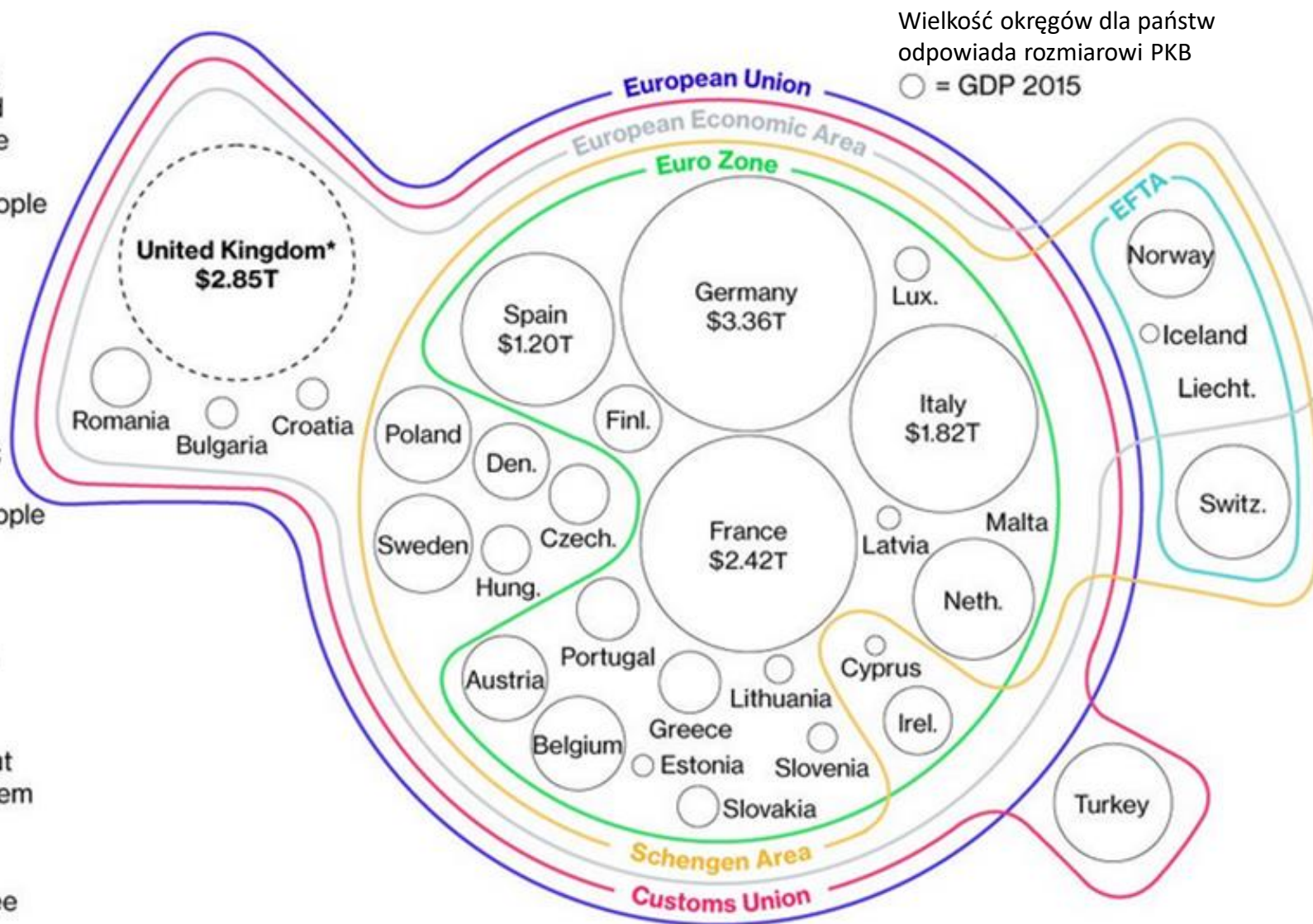
Free-trade zone and network of agreements with other countries

Customs Union

Circulates goods without duties, has uniform system for handling imports

Schengen Area

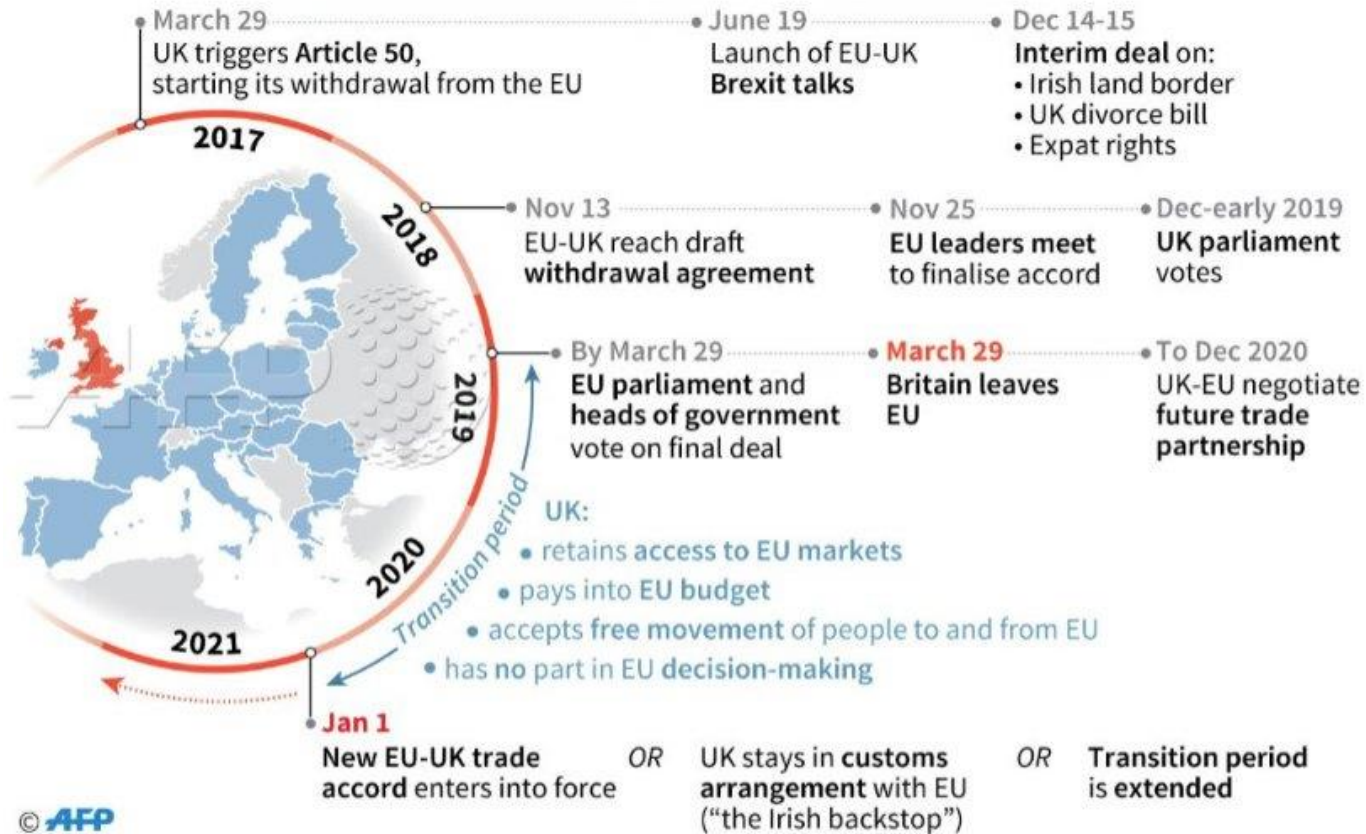
26-country passport-free travel zone

No GDP figures available for Liechtenstein and Malta. Channel Islands and the Isle of Man are part of the Customs Union (No GDP figures available). Sources: EU, ETRA, The World Bank.

Kalendarium Brexitu

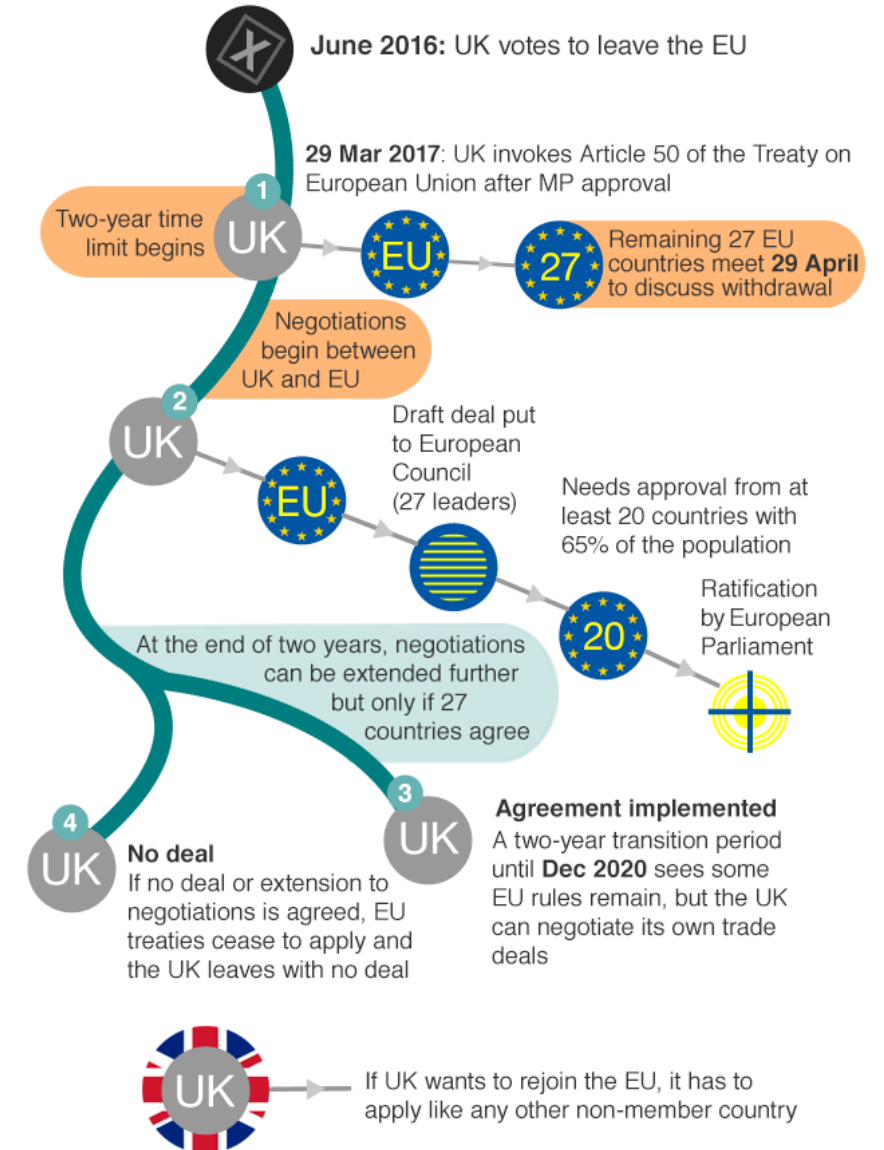
Brexit timeline

<https://www.channelnewsasia.com/news/world/british-mps-debate-historic-brexit-deal-before-vote-10994668>

Steps to UK leaving the European Union

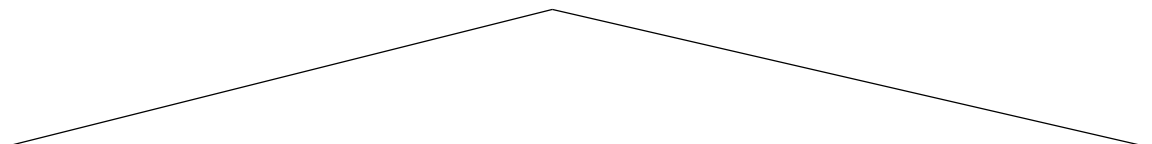
Events so far

<https://www.bbc.com/news/uk-politics-32810887>

Europeizacja administracji publicznej

Europeizacja „wpływ procesów i instytucji Unii Europejskiej na państwa członkowskie, który ma charakter **interaktywnego procesu, składającego się ze zjawisk programowanych zarówno **odgórnie**, jak i **oddolnie**, czyli projekcji i recepcji”**

EUROPEIZACJA ODGÓRNA - pobieranie i recypowanie wzorców z poziomu UE, a zmiany w zakresie polityki krajowej są interpretowane w kontekście wpływu UE. Państwo członkowskie **głównie reaguje na zmiany w UE**

EUROPEIZACJA ODDOLNA - przesyłanie i odwzorowywanie preferencji dotyczących polityki krajowej na poziom europejski. Dokonuje się, gdy państwa zaczynają wpływać na kształt polityki UE w danym zakresie, a ich skuteczność w dużej mierze **zależy od siły i potencjału danego kraju**

Różnica między integracją europejską a europeizacją

- **INTEGRACJA EUROPEJSKA** zajmuje się głównie **rozwojem polityk na szczeblu ponadnarodowym (UE)**, wybrane kluczowe daty dla UE
  - 1 listopada 1993 roku, wejście w życie **Traktatu z Maastricht**
  - 1 grudnia 2009 roku, zaczyna obowiązywać **Traktat z Lizbony**
- **EUROPEIZACJA** koncentruje się na **konsekwencjach procesu integracji europejskiej dla państw członkowskich**, kluczowe daty dla Polski
  - 1 lutego 1994, wejście w życie **Układu Europejskiego***
  - 1 maja 2004, wejście w życie **Traktatu o Przystąpieniu** (Traktat ateński)
  - 11 maja 2005, wyrok Trybunału Konstytucyjnego (K 18/04) o zgodności Traktatu o Przystąpieniu z Konstytucją Polski

* Układ europejski ustanawiający stowarzyszenie między Rzeczpospolitą Polską, z jednej strony, a Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi, z drugiej strony, z 16 grudnia 1991 r.

Europeizacja przedakcesyjna – rola programu PHARE*

- **Przygotowanie do członkostwa** miało odbywać się poprzez skoncentrowanie pomocy na **dwóch kluczowych priorytetach** odnoszących się do przyjęcia *acquis communautaire* [prawo wspólnotowe]:
  - **finansowanie projektów inwestycyjnych** (*investment support*), na realizację którego zaplanowano około 70 % środków z budżetu Phare,
  - **ustanowienie i wzmocnienie instytucji publicznych**, czyli rozwój instytucjonalny (*institutional building*), finansowane z około 30 % środków z budżetu Phare poprzez
    - **pomoc techniczną**
    - **współpracę bliźniaczą** (ang. *twinning*). Istotą współpracy bliźniaczej jest pomoc doradcza i szkoleniowa, udzielana instytucjom publicznym przez specjalistów z krajów członkowskich UE, tzw. ekspertów i doradców przedakcesyjnych

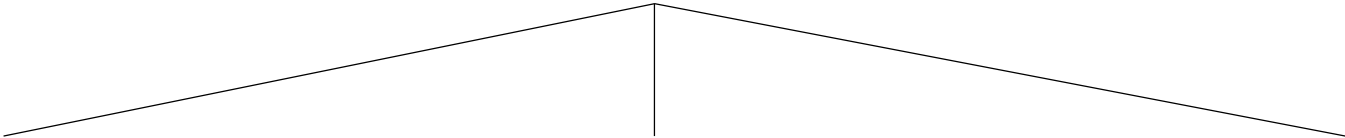
* Program Phare został ustanowiony Rozporządzeniem Rady UE numer 3906/89 z 18 grudnia 1989 r. o ekonomicznej pomocy dla Republiki Węgier i Polski. Nazwa "PHARE" jest akronimem oryginalnej nazwy programu „*Poland and Hungary: Action for the Restructuring of the Economy*”. Drugim programem przedakcesyjnym był program SAPARD (*Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development*) dla obszarów wiejskich 1999-2006.

Europeizacja przedakcesyjna – projekty współfinansowane przez PHARE dla służby cywilnej w Polsce (realizowane przez Urząd Służby Cywilnej)

- PHARE 1997 „Ocena potrzeb w zakresie **szkoleń związanych z integracją europejską**”
- PHARE 1999 „**Wzmocnienie administracji i zasobów ludzkich** w celu przygotowania Polski do członkostwa w Unii Europejskiej” (PL99/IB/OT/1A)
- PHARE 2001 „**Podnoszenie świadomości członków korpusu służby cywilnej** na temat dylematów etycznych" (PL0101.15)
- PHARE 2003 „**Wzmocnienie zdolności administracyjnych**” (PL03/IB/OT-06)

Wpływ UE na państwa członkowskie: instrumenty i efekty

Instrumenty europeizacji (wpływu UE na państwa członkowskie)


```
graph TD; A["Instrumenty europeizacji  
(wpływu UE na państwa  
członkowskie)"] --- B["Twarde prawo"]; A --- C["Miękkie prawo"]; A --- D["Fundusze"];
```

Twarde prawo

- **Traktaty, rozporządzenia** – obowiązują bezpośrednio
- **Dyrektywy** – muszą być implementowane poprzez prawo krajowe
- Orzecznictwo **Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości**

Miękkie prawo

- Zalecenia
- **Otwarta metoda koordynacji**, np. semestr europejski

Fundusze

- Przedakcesyjne (PHARE, SAPARD)
- Dostępne po akcesji, np. Wspólna Polityka Rolna, Fundusz Spójności, **Europejski Fundusz Społeczny**, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Efekty europeizacji są zróżnicowane „Efekty procesów europejskich są najczęściej „przepuszczane” przez istniejące krajowe instytucje, polityki i interesy, a **oddziaływanie UE na państwa członkowskie jest zróżnicowane** (różnice są dostrzegalne zarówno pomiędzy krajami członkowskimi, jak i dziedzinami polityk publicznych)”

Obowiązki administracji krajowej związane z członkostwem – przeprowadzanie reform

- W czasie Strategii Lizbońskiej (2000-2010) wprowadzono przyjmowane co trzy lata **Krajowe Programy Reform (KPR)**, przy czym polski KPR 2008-2011 zawierał reformy dotyczące również **sprawności instytucji**
- W czasie Strategii Europa 2020 (2010-2020) KPR są przygotowane co roku w ramach **semestru europejskiego** (patrz kolejny slajd)*
- Po kryzysie w strefie euro zwiększono nadzór nad finansami publicznymi, ale państwa poza strefą również mogą być poddane **procedurze nadmiernego deficytu** (Pakt Stabilności i Wzrostu z 1997, Polska była poddana procedurze w latach 2009-2015)
- Inna procedura skłaniająca do reform dotyczy **kontroli rządów prawa (praworządności)** w państwach członkowskich (uruchomiona w stosunku do Węgier i Polski)

* [Informacje o procesie i o podmiotach odpowiedzialnych tj. Międzyresortowym Zespole do spraw Strategii „Europa 2020”](#)

Semestr europejski – cele i kalendarz

Główne cele:

- sprzyjać konwergencji i stabilności w UE
- zapewnić stabilne finanse publiczne
- sprzyjać wzrostowi gospodarczemu
- zapobiegać nadmiernym zakłóceniom równowagi makroekonomicznej w UE
- realizować strategię „Europa 2020”.

[Jak wygląda europejski semestr? – jeszcze jedna infografika](#)

Kalendarz semestru europejskiego

Listopad. Proces **semestru europejskiego** rozpoczyna się od publikacji **rocznej analizy wzrostu gospodarczego**, **sprawozdania z mechanizmu ostrzegania i wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu**, w którym Komisja Europejska ustala priorytety polityki na nadchodzący rok i określa, w oparciu o **tablicę wskaźników wyników**, luki, które należy uwzględnić w każdym z państw członkowskich UE.

Luty. Komisja Europejska publikuje **sprawozdania krajowe** wraz z analizą sytuacji gospodarczej i społecznej w każdym państwie członkowskim.

Kwiecień. Państwa członkowskie przedkładają swoje **krajowe programy reform (KPR)** w celu wdrożenia strategii "Europa 2020" oraz ich **krajowych programów stabilności i konwergencji** określających swoje zobowiązania w zakresie polityki budżetowej.

Od lipca do listopada. To faza "semestru krajowego", - państwa członkowskie powinny włączyć zalecenia dla poszczególnych krajów do krajowych polityk i budżetów na następny rok, a także mogą zostać ukarane za nieprzestrzeganie zasad dotyczących deficytu i priorytetów makroekonomicznych.

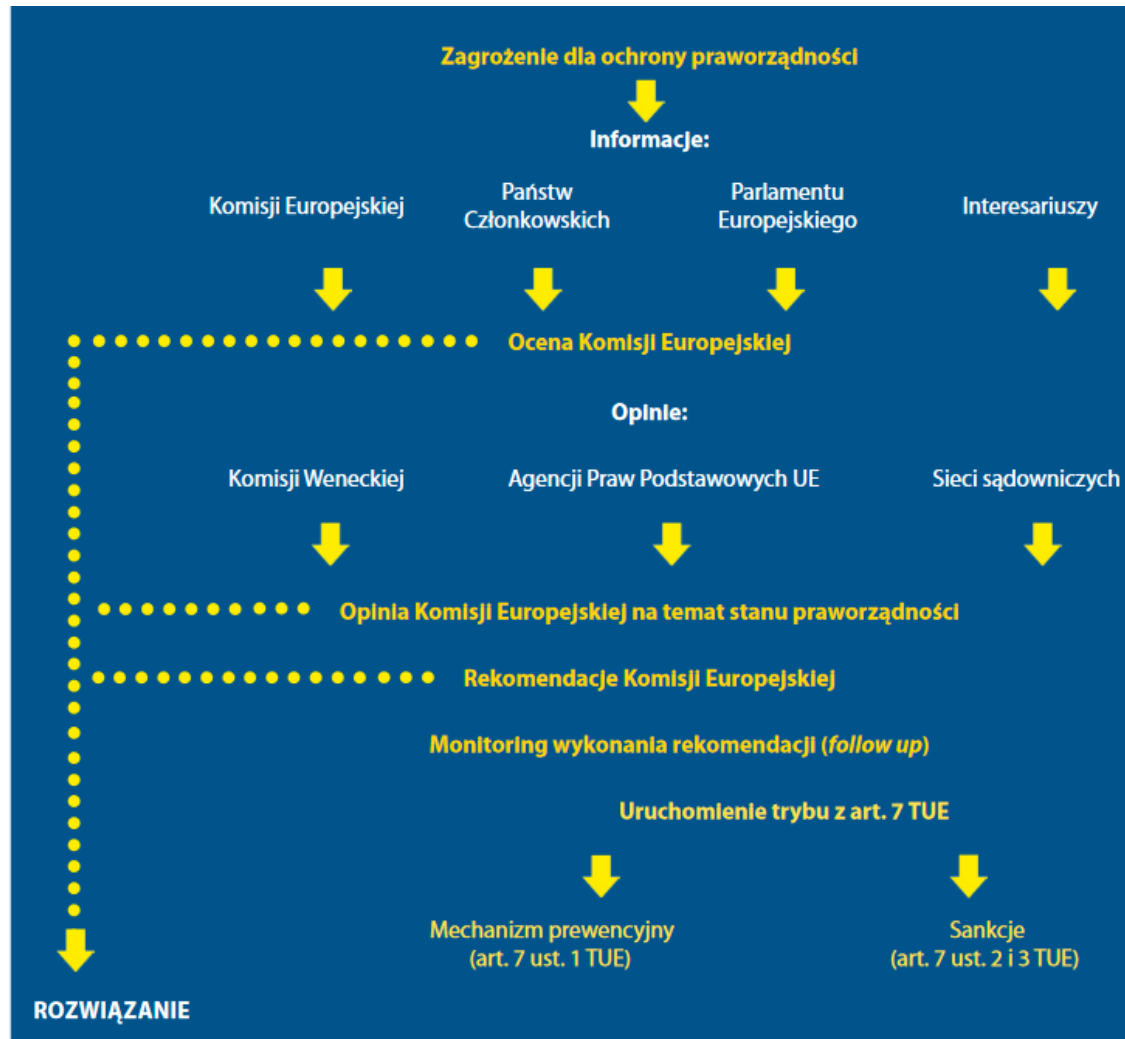
Maj. Komisja Europejska dokonuje przeglądu KPR i przedstawia zalecenia dla poszczególnych krajów (dla poszczególnych państw członkowskich (i strefy euro) przyjęte przez Radę Europejską.

Harmonogram semestru europejskiego, czyli rocznego cyklu koordynacji polityki gospodarczej na poziomie UE (2016)

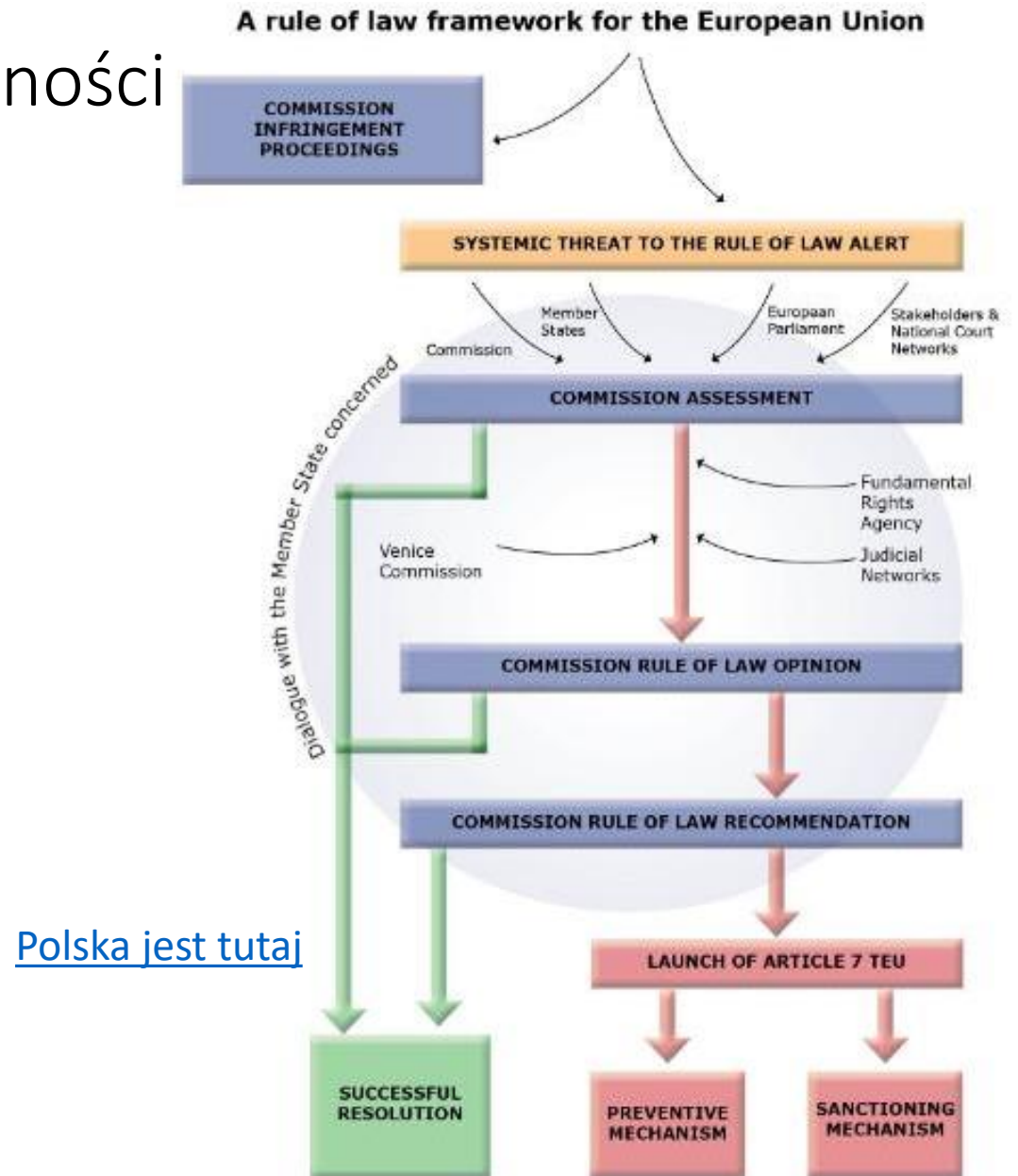
	Listopad	Grudzień	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik
Komisja Europejska	▶ Jesienne prognozy gospodarcze Roczna analiza wzrostu gospodarczego i dokumenty powiązane Zalecenia dla strefy euro Opinia w sprawie projektów planów budżetowych	Misje informacyjne w państwach członkowskich Spotkania dwustronne z państwami członkowskimi		▶ Zimowe prognozy gospodarcze Sprawozdanie krajowe dla każdego państwa członkowskiego (program reform i zakłócenia)		Spotkania dwustronne z państwami członkowskimi	▶ Wiosenne prognozy gospodarcze Komisja proponuje zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczące polityki budżetowej, gospodarczej i społecznej					
Rada Europejska / Rada	Rada omawia opinie w sprawie projektów planów budżetowych	Rada przyjmuje zalecenia dla strefy euro oraz konkluzje w sprawie AGS + AMR			Rada Europejska przyjmuje priorytety gospodarcze w oparciu o AGS			Rada omawia CSR-y	Rada Europejska przyjmuje ostateczne CSR-y			
Państwa członkowskie	Strefa euro	Państwa członkowskie uchwalają budżety			Państwa członkowskie przedstawiają krajowe programy reform (dotyczące polityki gospodarczej) i programy stabilności lub konwergencji (dotyczące polityki budżetowej)						Strefa euro Państwa członkowskie przedstawiają projekty planów budżetowych	
Parlament Europejski		Dialog w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego					Dialog w sprawie wniosków dotyczących CSR-ów				Debata / rezolucja w sprawie europejskiego semestru i CSR-ów	Dialog w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego

Stowarzyszenie: AGS: roczna analiza wzrostu gospodarczego – AMR: sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania – CSR: zalecenia dla poszczególnych krajów

Unijna procedura kontroli praworządności

B. Grabowska-Moroz, M. Szuleka, *Unijna procedura kontroli praworządności – panaceum czy placebo?* Helsińska Fundacja Praw Człowieka, 2016

Kontrola praworządności w państwach członkowskich ze strony UE: przypadek Polski

Skarga wniesiona w dniu 2 października 2018 r. – Komisja Europejska przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej

(Sprawa C-619/18)

Język postępowania: polski

Strony

Strona skarżąca: Komisja Europejska (Przedstawiciele: K. Banks, H. Krämer, S. Kaleda, pełnomocnicy)

Strona pozwana: Rzeczpospolita Polska

Żądania strony skarżącej

stwierdzenie, że obniżając wiek przejścia w stan spoczynku sędziów Sądu Najwyższego i stosując go do sędziów powołanych do Sądu Najwyższego przed dniem 3 kwietnia 2018 r., a także przyznając Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej dyskrecjonalne prawo do przedłużenia czynnej służby sędziów Sądu Najwyższego, Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom wynikającym z art. 19 ust. 1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej w związku z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

obciążenie Rzeczypospolitej Polskiej kosztami postępowania.

Zarzuty i główne argumenty

Po pierwsze, Komisja utrzymuje, że przepisy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, obniżające wiek przejścia w stan spoczynku urzędujących sędziów, powołanych do Sądu Najwyższego przed dniem wejścia w życie tej ustawy (dniem 3 kwietnia 2018 r.), **naruszają zasadę nieusuwalności sędziów.**

Po drugie, Komisja utrzymuje, że przepisy ustawy o Sądzie Najwyższym, przyznające Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej dyskrecjonalne prawo do przedłużenia czynnej służby sędziów Sądu Najwyższego, **naruszają zasadę niezawisłości sędziowskiej.**

Inicjatywa ustawodawcza została zainspirowana przede wszystkim:

- 1) zastrzeżeniami, także natury konstytucyjnej, dotyczącymi kształtu przepisów o przejściu sędziów w stan spoczynku podnoszonymi przez różne środowiska w kraju, w tym niektóre organy władzy publicznej (zob. np. zob. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 2 sierpnia 2018 r., sygn. akt III UZP 4/18);
- 2) krytyką obowiązujących rozwiązań prawnych podnoszoną przez instytucje Unii Europejskiej, w tym także w związku z toczącym się przed Trybunałem Sprawiedliwości UE postępowaniem ze skargi Komisji Europejskiej przeciwko Polsce, związanym z procedurami przechodzenia w stan spoczynku;
- 3) koniecznością podjęcia środków w celu wykonania nałożonego na Polskę zobowiązania wynikającego z postanowienia Wiceprezesa TSUE z dnia 19 października 2018 r., sygn. C-619/18 w związku z przejściem sędziów w stan spoczynku na podstawie ustawy o Sądzie Najwyższym z 2017 r.

Skarga i postanowienia

Reakcja polskiego ustawodawcy

Zarządzanie funduszami UE jako nowe zadanie administracji publicznej – uproszczona lista instytucji

INSTYTUCJA ZARZĄDZAJĄCA (IZ)

Ustalają szczegółowe zasady działania programu, a w szczególności m.in.:

- dbają o to, by projekty były właściwie realizowane z odpowiedniego funduszu,
- przygotowują procedury i kryteria wyboru projektów...
- oceniają i monitorują postępy w realizacji programu,
- certyfikują poniesione przez beneficjentów wydatki

INSTYTUCJE POŚREDNICZĄCE (IP)

„organy administracji publicznej lub inne jednostki sektora finansów publicznych, którym w drodze porozumienia z Instytucją Zarządzającą powierzono część zadań związanych z realizacją programu operacyjnego”

INSTYTUCJE WDRAŻAJĄCE (IW)

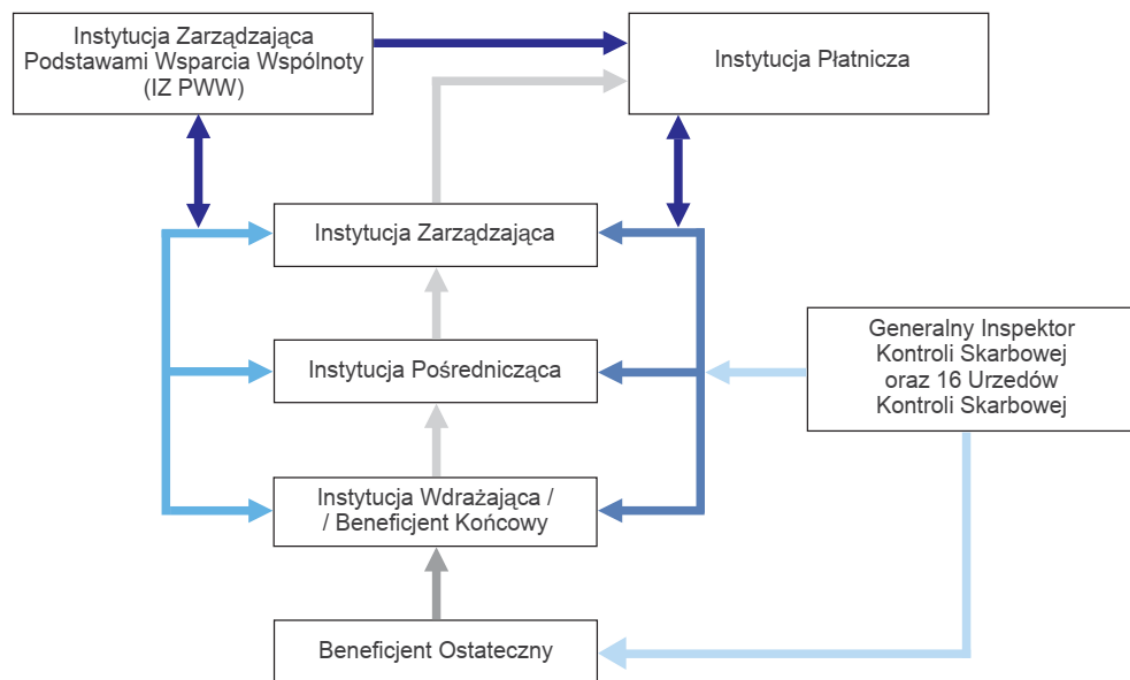
Mogą być to również podmioty prywatne, prowadzą m.in.:

- nabór wniosków o dofinansowanie beneficjentów systemowych,
- zajmują się merytoryczną i formalną weryfikacją projektów,
- zawierają z beneficjentami umowy o dofinansowanie projektów,
- weryfikują wydatki i kontrolują realizację dofinansowanych projektów

[Instytucje i system realizacji Funduszy Europejskich – krótki opis](#)

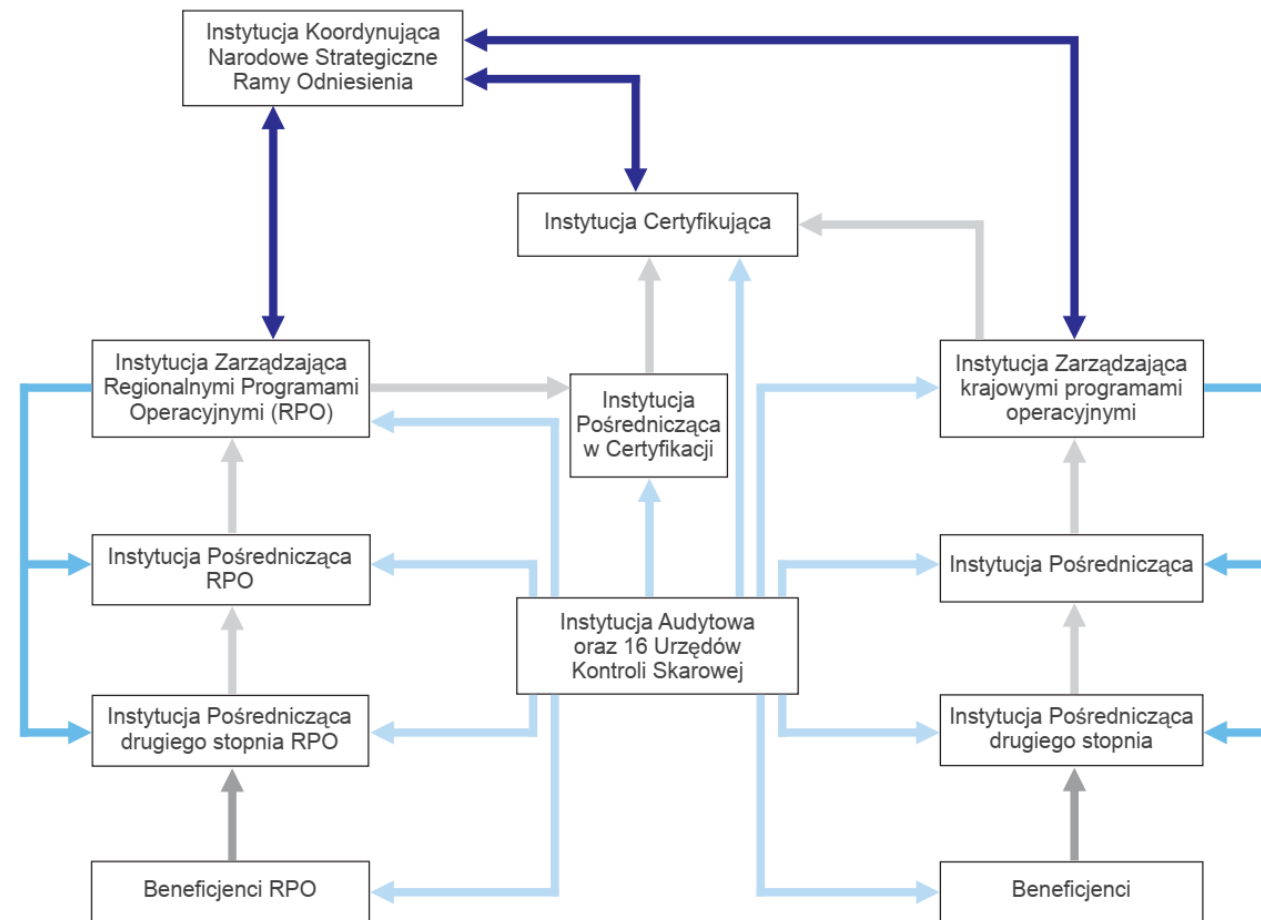
Porównanie instytucji zarządzających funduszami w okresie 2004-2006 i 2007-2013

2004-2006

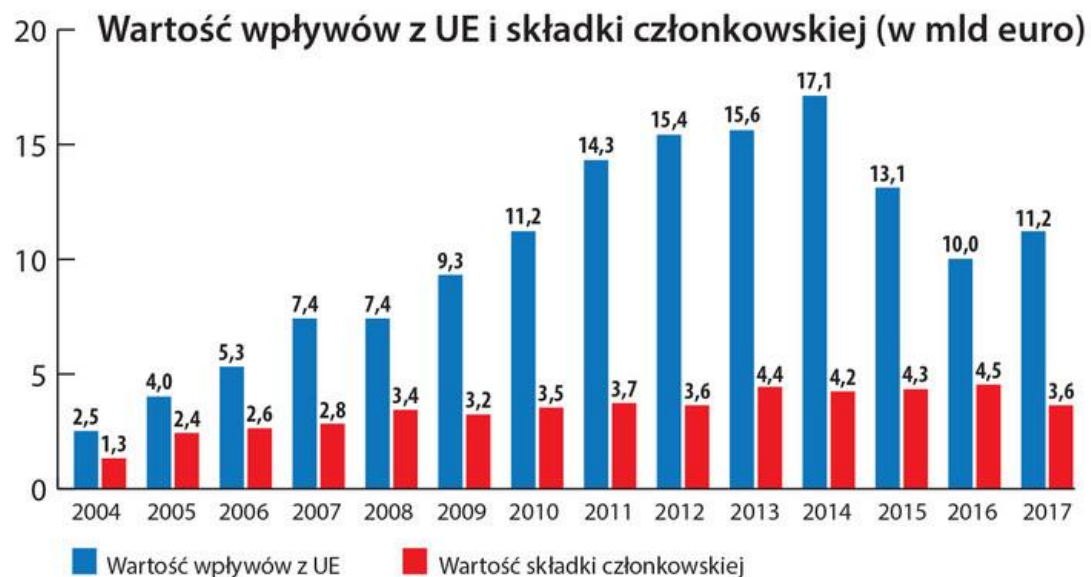
- Nadzór IZ PWW oraz Instytucji Płatniczej nad funkcjonowaniem systemu
- Nadzór Instytucji Płatniczej nad przepływem środków finansowych
- Nadzór Instytucji Zarządzającej nad systemem zarządzania i kontroli
- Kontrola systemów, kontrola projektów
- Certyfikacja, poświadczenie płatności
- Wnioskowanie o płatność

2007-2013

- Nadzór IK NSRO nad systemem zarządzania i kontroli, przesyłanie informacji
- Nadzór Instytucji Zarządzającej nad systemem zarządzania i kontroli
- Audyt systemów, kontrola projektów
- Certyfikacja, poświadczenie płatności
- Wnioskowanie o płatność

Fundusze UE dla Polski i polska składka – porównanie

Transfery od początku członkostwa Polski w UE (łączna kwota od 01 maja 2004 r.)

- **Łącznie: 156 165 586 276 Euro**
- Po odliczeniach składek i zwrotów: **104 780 476 326 Euro** (w styczniu 2019 około 450 mld złotych)
- Udział w kwocie łącznej
  - Wspólna Polityka Rolna: 33%
  - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego: 31%
  - Europejski Fundusz Spójności: 21%
  - **Europejski Fundusz Społeczny: 10%**

Dane dla poszczególnych lat i funduszy <http://www.mf.gov.pl/ministerstwo-finansow/dzialalnosc/unia-europejska/transfery-finansowe-polska-ue>

Rola administracji państw członkowskich w procesie decyzyjnym UE

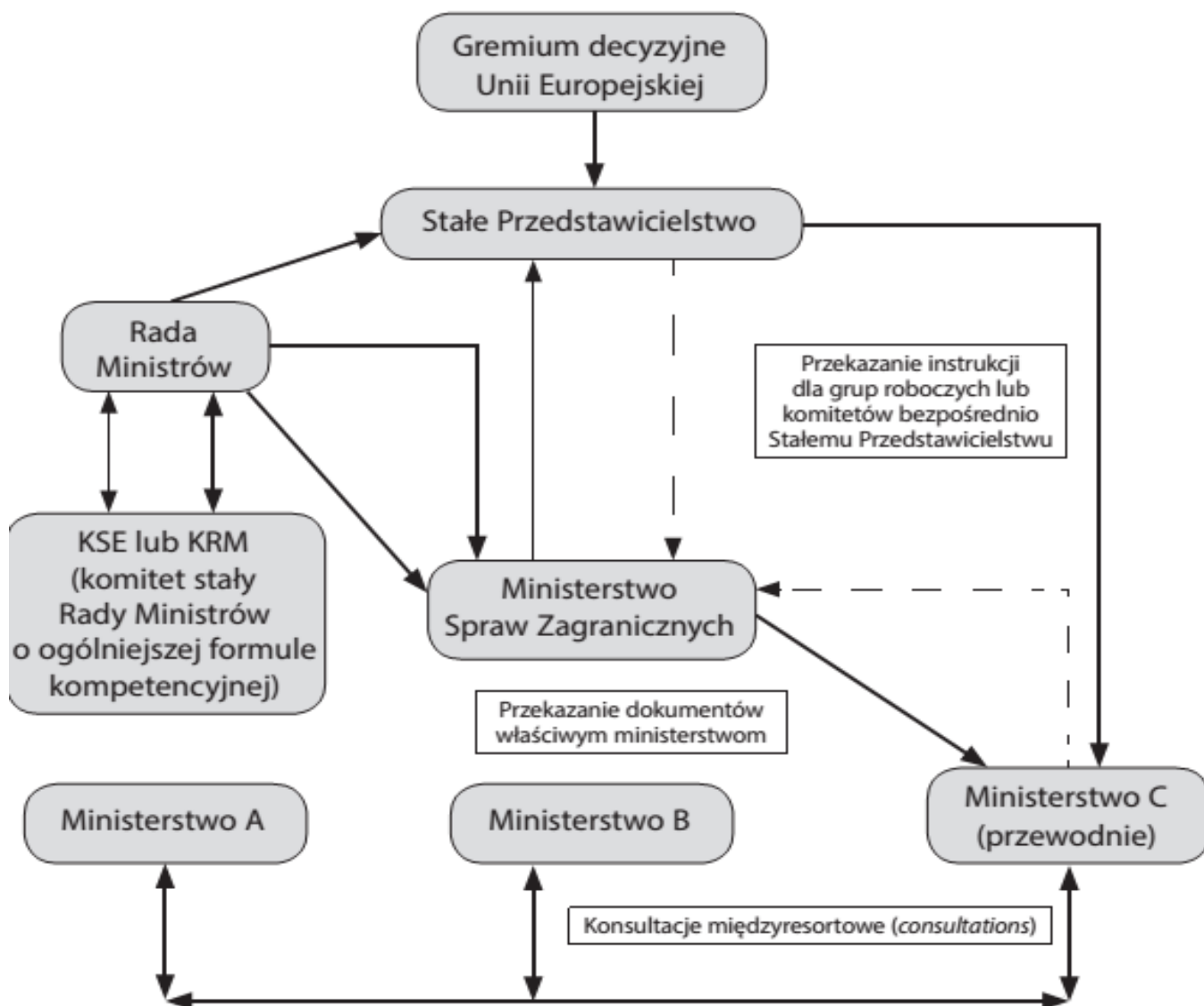
- Proces decyzyjny **inicjuje Rada Europejska** (złożona z szefów państw lub rządów państw członkowskich), która określa ogólne kierunki działań i priorytety polityczne UE
- **Inicjatywa prawodawcza** należy w większości przypadków do **Komisji Europejskiej (KE)**, po przeprowadzeniu konsultacji (m.in. w postaci zielonych i białych ksiąg)
- **KE przekazuje projekt aktu prawnego do Rady UE**, złożonej z **ministrów każdego z państw członkowskich UE**. To w Radzie UE kumuluje się najważniejszy etap procesu decyzyjnego, w którym biorą udział państwa członkowskie
  - Projekt trafia najpierw do **grupy roboczej** (złożonej z przedstawicieli ministerstw poszczególnych krajów), gdzie odbywają się dyskusje nad jego treścią **z uwzględnieniem mandatów w postaci instrukcji**, które wiążą reprezentantów administracji rządowej.
  - Dokument jest przekazywany do COREPER (**Komitet Stałych Przedstawicieli**), złożonego z **ambasadorów krajów członkowskich** (COREPER II) i **ich zastępców** (COREPER I) **przy UE**, którzy przygotowują go do posiedzenia Rady Unii Europejskiej, Komitet dzieli sprawy na kilka grup
- Równoległe z Radą propozycję aktu prawnego otrzymuje **Parlament Europejski**, który w większości przypadków współdecyduje o ostatecznym kształcie dokumentu
- W razie potrzeby wydania aktu wykonawczego Komisja ponownie zwraca się do przedstawicieli państw członkowskich, tym razem w **procedurze komitetowej** (komitety doradcze, administracyjne i regulacyjne)

Warunki skutecznego prowadzenia polityki europejskiej

- **Jasne i efektywne określenie preferencji politycznych oraz klarowna ich prezentacja** na forum UE
- **Umiejętność tworzenia sojuszy z innymi państwami członkowskimi**, mającymi w danej sprawie zbieżne interesy
- Zdolność administracji do **aktywnego uczestnictwa w procesach decyzyjnych UE i sprawnej koordynacji swoich działań na poziomie krajowym**
- Przekonujące i spójne prezentowanie swojego stanowiska i **umiejętność przekonania innych państw do swoich celów**
- Skłonność innych krajów do poparcia przeprowadzanych działań
- **Obiektywna siła polityczna danego państwa, mierzona przede wszystkim aspektami gospodarczymi**
- **Czynniki personalne i ciągłość polityki**, czyli przewidywalność zachowań

Rycina 2.

Koordinacja polityki europejskiej w polskiej administracji

Koordinacja polskiego stanowiska w systemie decyzyjnym UE i problemy z nią związane

Problemy w początkowym okresie po przystąpieniu do UE

- brak konsultacji międzyresortowych,
- niespójny mechanizm uzgadniania stanowisk między jednostkami administracji rządowej szczebla centralnego,
- dezorganizacja pracy urzędników,
- słaba współpraca polskiej administracji z polskimi posłami do Parlamentu Europejskiego,
- brak spójnego stanowiska wobec UE,
- słaba skuteczność w reprezentowaniu polskich interesów,
- zbyt późne przyjmowanie instrukcji, co przeszkadzało w prezentowaniu stanowiska

Konsekwencje europeizacji dla administracji państwa

- **Zamazywanie się tradycyjnych linii podziału na politykę wewnętrzną i zagraniczną** „domena polityki zagranicznej zostaje rozdystrybuowana pomiędzy ministerstwa, odpowiedzialne za poszczególne sektory polityki europejskiej”
- **Wzmocnienie multicentrycznego układu administracji** „zakwestionowanie scentralizowanego modelu zarządzania polityką w państwie opartym na rządzie”
- **Wzmocnienie rządu i administracji rządowej wobec parlamentu i samorządu terytorialnego**, poszerzenie aktywności o „prowadzenie polityki wobec UE”, traktując pozostałych graczy „jako mniej lub bardziej pożądany głos doradczy”
- **Większe wymagania wobec urzędników** – „umiejętności definiowania interesu narodowego oraz formułowania i obrony poglądu na krajową politykę europejską”, co też wpływa na zwiększenie pozycji urzędników: „to właśnie stanowiska urzędnicze przejmują główny ciężar współdecydowania o merytorycznych aspektach krajowej polityki europejskiej”

Lektura obowiązkowa

- Europeizacja zarządzania publicznego. Administracja krajowa w Unii Europejskiej, w: Dawid Sześciło (red.), *Administracja i zarządzanie publiczne. Nauka o współczesnej administracji*, Stowarzyszenie Absolwentów Wydziału Prawa i Administracji UW, 2014.

Na przyszłe zajęcia (ostatnie przed testem połówkowym):

1. **Administracja współpracująca. Zarządzanie publiczne jako kooperacja**, w: Dawid Sześciło (red.), *Administracja i zarządzanie publiczne. Nauka o współczesnej administracji*, Stowarzyszenie Absolwentów Wydziału Prawa i Administracji UW, 2014.
2. **Administracja i obywatele. W stronę partnerstwa**, w: Dawid Sześciło (red.), *Administracja i zarządzanie publiczne. Nauka o współczesnej administracji*, Stowarzyszenie Absolwentów Wydziału Prawa i Administracji UW, 2014.